

's Gravenhage, 26 november 2002

Ons kenmerk: D/20020573

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ 's-Gravenhage

Zeer geachte Minister,

Met deze brief reageer ik op de brief die uw ambtsvoorganger, dr. E.J. Bomhoff, mij schreef op 10 september jongstleden. Gezien het karakter van de inhoud stuur ik een kopie van deze reactie aan dr. Bomhoff persoonlijk. Bovendien ben ik voornemens deze brief met bijlagen over enkele dagen via de internetsite van het CPB openbaar te maken, omdat de informatie een feitelijk karakter heeft en de brief van 10 september door de auteur aan de pers is verstrekt.

Ik ga achtereenvolgens in op de drie thema's die dr. Bomhoff aan de orde stelt.

1. Bij deze brief voeg ik een notitie (bijlage 1) waarin de zgn. "balanced budget multipliers" van het JADE-model worden vermeld en vergeleken met de overeenkomstige kengetallen van enkele bekende modellen uit binnen- en buitenland. De conclusie is dat het JADE-model op dit punt niet of nauwelijks afwijkt van de inzichten die de andere modellen opleveren.
2. In diverse analyses van het CPB is aandacht besteed aan de betekenis van kwalitatieve aspecten en knelpunten in infrastructuur of opleidingspeil voor de groeiomogelijkheden en concurrentiepositie van de Nederlandse economie. Deze aspecten komen met name in studies met een langere tijdshorizon aan de orde, zoals "Nederland in Drievoud" (1992), "Economie en Fysieke Omgeving" (1997), "Challenging Neighbours" (1997), "Trends, dilemma's en beleid" (2000) en "De pijlers onder de kenniseconomie" (2002). Het belang van organisatorische aspecten is naar voren gekomen in onderzoek naar de betekenis van ICT en naar de productiviteitsgroei in de zakelijke dienstverlening, zie bijvoorbeeld CPB

Research Memorandum 158 (1999) en “Growth challenges for the Dutch business services industry” (2002).

Gezien de traagheid waarmee deze factoren, al dan niet onder invloed van beleid, veranderen, is hun betekenis voor de macro-economische analyse op korte en middellange termijn relatief gering. Alleen het tempo van productvernieuwing heeft standaard een plaats in die analyses, waarbij de investeringsquote van Nederlandse bedrijven in vergelijking met de gemiddelde investeringsquote in het OESO-gebied in de modelberekeningen als benadering dient voor de mate waarin Nederlandse bedrijven concurrerend blijven in productkwaliteit en -differentiatie.

3. Tenslotte voeg ik een korte notitie bij over de methodiek van de kosten-batenanalyses (bijlage 2). Ik leid daaruit af dat dr. Bomhoff ten onrechte de indruk heeft dat wij geen rekening houden met het consumentensurplus. Wij volgen nadrukkelijk de OEEI-leidraad, die op dit punt duidelijk is. Deze leidraad is gebaseerd op internationale standaarden en geniet in ons land breed ondersteuning van de onderzoekers op dit terrein.
Overigens herken ik de verwijzing van dr. Bomhoff naar een opmerking van Minister Van der Hoeven niet, en heeft navraag bij het departement van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ook niet uitgewezen dat daar twijfels zouden leven zoals verwoord in zijn brief.

In 1997 heeft een internationaal samengestelde commissie van deskundigen haar oordeel gegeven over het werk van het CPB. Voorzitter van de commissie was prof. dr. A. P. Barten (Leuven). Het rapport van deze commissie is gepubliceerd onder de titel “Scanning CPB - a view from the outside” (ook beschikbaar via www.cpb.nl).

Deze exercitie wordt in 2003 herhaald, met als commissievoorzitter prof. dr. Klaus F. Zimmermann (IZA en Universiteit van Bonn, DIW Berlin and Vrije Universiteit Berlijn). De leden zijn prof. dr. Daniel Gros (Centre for European Policy Studies), prof. dr. Robert H. Haveman (University of Wisconsin - Madison), prof. dr. David Newbery (University of Cambridge, UK), prof. dr. Rick van der Ploeg (LSE en Universiteit van Florence) en prof. dr. Piet Rietveld (Vrije Universiteit Amsterdam).

Ik verwacht dat het rapport van deze commissie kort na de zomer beschikbaar kan komen en een actueel beeld zal geven van de kwaliteit van het CPB-werk, afgemeten naar de internationale maatstaven van het vakgebied.

Met vriendelijke groet,

F.J.H. Don
directeur

cc: Minister van Economische Zaken
Dr. E.J. Bomhoff